

FOCH-Y-FUM

EDICIÓ PALMESANA

SETMANARI BILINGÜE, INIMICH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMÓ

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Provincies un mes 0'25 Ptas.
 Estranjé un any 6'00
 Número corrent 5 cénts.
 No retornám ets originals.

Directó, Administradó y Propietari
ES MASCLE RÓS

Redacció: San Pedro Nolasco, 7.
 Direcció: Arabí, 6—Pral.
 Buzón: Kiosco de G. Lirola—Borne.
 Ses subscripcions se paguen per adelantat.

CHISPAS

Antes despunta el día y luego se reunen en sesión ordinaria, Alcalde y concejales.

El Sr. *Llompert* pide que acuerdo ha adoptado el Ayuntamiento respecto al teléfono de que habló en la anterior sesión.

El Sr. *Suau* contesta, y el eco de sus palabras resuena en unas averiguaciones de *grosse caisse*.

Se produce una proposición suscrita por los señores *Suau, Rover, Trián y Llompert* para el nombramiento, con carácter temporero, de un delineante, que nunca sale de la línea, y tres escribientes que nadie les alcanza a escribir con los piés.

El Sr. *Carbonell* pide explicaciones a... S.S.

El Sr. *Obrador* hace una mueca, levanta la mirada por sobre sus cristales verdes, rompe en mallorquín y habla más claro que un polaco. Se muestra contrario a lo propuesto por los firmantes de la proposición, y termina con un *crachat*.

El Sr. *Carbonell* dice que los empleados que hay actualmente en el Ayuntamiento son suficientes, pero que procede aumentarles la paga.

Interviene el Sr. *Trián* en la discusión.

El Sr. *Llompert* dice que es partidario de que hubiese pocos empleados y bien pagados porque el tiempo está cálido y se suda mucho.

El Sr. *Obrador* se muestra adicto al plantel, es decir, a las plantillas; y añade, que estos nombramientos se hacen porque los firmantes de la proposición son los que tienen los votos.

El *Alcalde* dice que el Sr. *Obrador* cuando los nombres de los temporeros eran de su agrado le recomendó algunos.

El Sr. *Obrador* ruega a S. S. concrete que.....

El *Alcalde*:—El Sr. Puente. (*Bomba*.)

El Sr. *Obrador*:—¡Nunca! ¡Jamás! (*Explosión*.) Pero, ¿a cual creemos?

Por fin se aprueba la proposición y el señor *Obrador* queda *stupefait*.

El Sr. *Oliver y Roca*, que por lo visto tiene las ventanas de la nariz más abiertas que estómago de hambriento, da cuenta del mal olor que se percibe en el borne, y sin embargo, le han pasado por el tamiz varios callejones que se han convertido en letrinas.

El Sr. *Obrador* se interesa para que se limpie la plaza de Abastos con el bpbmillo a motor que posee el Ayuntamiento.

El Sr. *Alcalde* dice que se reserva para los casos de incendio. Si, si, *economy*.

De lo cual se desprende que el Sr. Alcalde es máa *pompier* que higiénico.

El asunto de los temporeros es, sin duda alguna, un «viva la Virgen», porque desnudar a unos para vestir a otros es impropio y detestable.

Tenemos unos ediles que lo hacen *pulchre, bene, recte*.

RIGO RAGO.

Sa mort de Mestre Pau

¡Ja estave fet de *Mestre Pau*!

Era perseguit d'atachs aigordentés a n'es có y li pegaven tan fort que havia estat estremunciat deset vegades, però gracias á *Madó Tiana*, (sa seua dona) que amb pedassos calents lograva ferló torná en sí. Aquest pich ja no hey valgueren pedassos calents p'es *guitarrista* que dins sa Poble havia fet ballá tantes vegades ses *pobleres* puntetjant s'instrument. Era mort, es cotxo de nou pesetes ja l'esperava abaix de caseua, es quatre ploradós ja acabaven de passá el rosari y es seus amichs; que havien devallats a Palma per assistí a s'enterro, (el *Sen Nofre Pellerin go*, l'amo'n *Tiá Sissás*, el *Sen Pera Juan Furadi* y l'amo'n *Toni Macarró*) estaven apareyats per treure es baul á n'es carré.

Arriba s'hora fatal. *Madó Tiana* estave desesperada no volguent que el tapassen:

—¡Adios *Pau*! ¡Amb tu s'hen va lo que mes estimavel! ¡Lo que mes me recreava! S'ha feta sa teua voluntat! ¡Adios *Pau*! ¡Adios homo meu! ¡Entre ses cames t'hen dus lo que mes.....

Aquí *Madó Tiana* s'aferrá á n'es mort amb tanta violencia, que tomá es baul de demunt ses banquetes, es mort va aná p'enterra y d'es mitj de ses cames, veren quant li sortia es cap d'es manich de sa guitarra; el *Sen Pau* havia deixat a n'es testament que enterrassen sa seua compañera de fatigas, (sa guitarra) amb ell y *Madó Tiana* volgué fé sa voluntat d'es difunt.

Separant d'es mort aquella dona que es fe ya trossos despedint-se d'es seu espós, amb prou penes cotlocaren altre vegada *Mestre Pau* dins es baul, no poguentli tencá per haverse espeñat es pañy quant sa caixa caigué.

Ja á dins es cotxo, prengueren per *Sa Fai-xina*, per devant s'*Alfombrera* y quant foren devant sa carretera de *Son Serra* comensaren á darsé *piñes* es *cotxé* y sa *llibrea* que anaven á n'es *pescante* d'es cotxo.

—¡Y jo vos dich á vos, que per *Tiradó* hey serém mes aviat á n'es *Cementerí*! (Deya sa *llibrea*)

—¡Ves beneit! (Contestave es *cotxé*.) D'ensá que han fet *S'Ostitut*, du mes voltera que si hey anam p'es camí de *Son Serra*!

—¡Sou un presumit!

—¡Tu un llengarut!

(Es cotxo estave aturat, ses *castañes* bruscaven mesura plena, es crits de s'acompañament sordaven d'un quart enfora, ses protestes aumentaven, ses *flastomies* creixien, ningú poría restablí s'orde, fins que tothom quedá estorat vent que s'obria es baul, y amb uns uis com a salers *Mestre Pau* exclamava:)

—¡Si voleu cridá anau á cavostra! ¡Mem si hasta es morts no podrém dormí aplé! ¡Ja heu val! ¡Per devant s'Institut fereu mes vía y en arribá á *Bons Aires*, aturauvos que he de beure un poch de seca!

El *Sen Pau* no era mort. Un atach d'alcohol li suspengué se respiració per espay de dotze hores.

¿Que deis que es imposible? ¿Que no heu creis?

Jo tampoch.

CAP VERJO.

De sa festa de Son Alegre

— ¡Hola Paula Pica-esquerdet!
— ¿Que ets tú María Guerró?
— M'has de escoltá per favó
que t'hen vuy contá de verdes.
A Son Alegre.....

— Segueix
que á dins sa bugaderia
ja han mogut algaravia
ses d'es Jonquet.

— ¿Que et pareix?
— Mal fet, que á n'es ball de sala
una á defora hen treguessen
y es sobreposats no vessen
ses altres que feyen tála.

— ¡Pobre Camacho! ¡Ja heu val!
— Lluhirsé avuy ningú pot.
— Per volé ballá es fox-trot
mostrarié es verjo portal.....

— Na Mones y na Metets
mes que ella se distingien.
— ¿Les veres cuant s'apaixien
amb sos enamoradets?

— Y hey anaven totes-soles.
— ¿Ningú les va acompanyá?

— Ma pareix que les entrá
en Nicolau Castañoles.
— Però va essé un ball lluhit.

— Com á animat hey estava
cosa que ja s'esperave
peró..... n'hi havia de frit.
— Y hasta un pollastre rifat
que el se menjaren ses.....

— ¡Calla!
— ¿No les vols fé entrá amb batalla?
— Basta lo que han batallat.
— ¿Y es cadafals?

— De primera.
— ¿No sentires es flautí
que feya de cornetí?
— Ma creya que un pito era.
— ¿Y es cafés?

— A «Can Caliu»
ple de jent, á «Can Martí»
no poren aficarsi
y á «Can Riutort» que va viu
de champañy en despatzá
un cossioll ben crescut
peró creu que á «C'as Puput»
sa casa estibada está.
— ¿Y es Clavari?

— Superió.
No heu poria fé mes bé.
— ¿Y que no va essé en Ciré
que li doná sa claró?
— Per cert que s'hen avanava
y per escampá es seu nóm
heu feya á sebre á tothóm,
y amb veu alta heu pregonava.

Escolhit per:

ES MASCLE RÓS.

Plassa de Sant Antoni N.º 8.

¡Pajesos y ciudatans!
En tení un moment d'espay
visitau en Tomeu Gay
que per pintá te unes mans
com no n'heu vistes cap may.

CARTA UBERTA

Sr Director de Foch y Fum.

Molt Sr. meu: La present es per notificarli
y perque fassa públich que desde que la So-
ciedad Palma de Mallorca se fé cárrech de
sa fábrica eléctrica de aquest poble, es per-
ceptós d'es fluido están molt mal servits,
apesá de pagarió molt mes cá que cuant n'era
es dueño el Sr. Perelló.

Diumenje y dilluns 19 y 20 respectivament,
estarem á les fosques y gracias á s'estat de
guerra en que mos trobám, perque si no ha-
gués estat per aquest motiu no sé lo que ha-
ría passat. Ja se parlava de fé una gran ma-
nifestació per protestá d'es mal servici de di-
ta Compañía, però gracias com he dit y repe-
tesch á s'estat anormal se va poré evitá.

Per lo esposat convendria que aquesta
Compañía poses es peus ben plans no fos co-
sa que los trebucás y llevó aniria coixa, y
ahora tiene la palabra la Compañía y que
mos contesti á n'aquestes preguntes:

1.ª ¿Es just que mentres noltros están á
les fosques, sa máquina estiga en marxa y
doni fluido á Palma?

2.ª ¿Té sa Compañía es permis nesessari
des Ministeri de Foment ó d'es Governadó
per doná desde aquest poble, fluido á Palma?
Noltros no hu creim.

3.ª Es postes que sostenen es fils d'alta
tensió p'es camí vesinal que condueix á Pal-
ma, ¿están conforme á n'es nou Reglament y
á sa distancia nesessari de sa linea telegráfica?
Tampoch heu creim; y suposám que sa Seño-
ra telegrafista de aquesta vila, qui es molt
amante d'es seu dever, no heurá donat conte
d'es perill que corre, de lo contrario habria
dado cuenta á sus superiores.

Será ben nesessari que ses autoridats pren-
guessin medidas enérgicas y enviassen una
inspecció per revisá si ó no está en regla dita
linea y que l'hey fassen posá si no hey está,
antes que sutseyesqui alguna desgracia.

Trop que per avuy ja basta
y hasta disapte qui vé
perque are heyá poca pasta
y no es pot tudá papé.

Alaró 28 VIII-17.

Sainete Buñoli

PERSONATJES: *Ell, Ella, Se Mare* (d'ella) y un
Cá pussé que no parla perque no es cristiá.

Ell. — Bon vespre Madó María.
¿Que teniu molta caló?

Mare. — De rabi broll de suó.
¡Si me vesses sa camia!...

Ell. — Per dú es cuiro remuyat
tendreu motiu y rahó.

Mare. — Ella que ve d'es sermó
te dirá lo que ha passat.

Ell. — En volé pots comensá
nineta, que estich per tú.

Ella. — Serás sempre un noningú
si no te fas *Marid*.

Ell. — Res d'axó es fa necessari
per essé honrat y cristiá.

Ella. — Es que has de du escapulari.

Ell. — Jo hen duch.

Ella. — Pues l'has de mostrá.

Ell. — Forma es cá y poí morral
si es que vulguis que el t'enseñi
perque no vuy que el m'espeñi
es barrám d'un animal.

Ella. — Es que cuant mos casarém
per tú no hey haurá cuxí.

Ell. — Pues mos ajonoyarém
enterra.

Mare. — No susa axí.

Si no fosses uu bandera
ja t'hi hauries apuntat.

Ell. — Y vos sou una crostera
que me teniu empipat.

Mare. — ¡Calla morrut! ¡Freixurota!
Aprén mes be de parlá.

Per mor de tú aquesta atlota
es jonois s'ha de pelá.

Ella. — *Pep*, axó no pot segui
y pronta s'heurá acabat.

Sa mena honra y dignidad
reclamen un bon cuxí.

Ell. — Si un cuxí de trencadura
pogués fé es mateix pepé,
¿un d'es padri estant amb cura
que no ta cauria bé?

Ella. — ¡Jesús *Pep*! ¡Ets un heretje!

Ell. — ¡Ja ma tens encuxinat!

Mare. — ¡Fia meua! ¡Treuli es fetja!

Ell. (Aixecantse). ¡M'hen vatj á viure á Ciutat.

Ella. (Afarrantió). ¡Pepet! ¡Te demán perdó!

Ell. — Amb *beatum* no m'hi atur.

Ella. — Jo vench amb tú y t'assegur
no escoltá mes cap sermó.

Mare. (Estufant ets oronells, remanant ses oreyes
y gratantsé sa panxa.)

¡Jenre meu! Quedet aquí

y amb ella te casarás.....

Jo vos duré un matalás

de *L'amo'n PERA CHUTI*.

Cau es teló á n'es moment que á n'es *Puitj*,
La Carmen, n'*Amalia* y na *Consuelo* se bara-
yen per no entregá es matalás á una dona
veya natural de Buñola.

MEC. BORDOY Y C.ª

Santa Catalina -- Murillo 9.

En *Perelló y Compañía*
fabricant de *S' Arraval*
que no pot trobá rival
que puga amb éll en día,
miracles fá amb se *legia*
que es género de primera
y ja tota bugadera
á caseua compareix
perque diu que prefereix
sa marca *La Arrabalera*.

NOTA IMPORTANT

Á tots es corresponsals, los envia-
rém un número de regalo de sa edi-
ció *Palmesana*, per si cualca setma-
na volen fer *pedido* ó per si heyá res
que el s'interesi.

Deixarém fe ets asuntos que sien
d'interés jeneral, á ses dues edicions.

Per evitá equivocacions, ets exem-
plás de sa edició *foránea*, sols esta-
rán de venta á sa *Direcció Arabí*, 6,
pral. á n'es preu corrent de 5 cén-
tims.

ESTELLICONS

Es Mascle Moreno està d'enhonorable.

Mos conta que gracies á sa propaganda que contra ells feya la señora *Rigo* per demunt es Jonquet, sa concordia de «La Aurora» ha fets 257 confreres, y que prometen amb un número tan crescut, fé l'añy qui vé una festa que s'hen lleparán es dits.

* *

De Valldemosa.

Un éxit han estat anguañy ses festes celebrades amb honor á n'es nostro patró Sant Bartomeu.

Sa banda que dirigeix don *Miquel Serra*, va fe ses delícies á pobres y señós.

Altre tant hem de dí respecta á sa compaña de don *Francisco Fusté*, sa que posá unes obres amb'escena que varen essé lo milló de lo milló. «Del Enemigo el Consejo» y «El Sexo débil» foren ses obres representades es día de Sant Bartomeu, ses que varen obteni un éxit tant grandió, que encara heyá qui té ses mans vermeyes d'aplaudí. En *Forteza* recitá es monólogo «Don Gori» que heyá qui encare riu. Dia 26 posaren amb'escena ses pessés «La casa de campo», «Las Carolinas», «Con permiso del marido» y «Roncá de despert» que obtengueren una interpretació que va confirmá sa bona acohida obtenguda ja es primé día, á tant distingjits actós.

Es ball de día 25, un triunfo: allá hey hagué, desde es «boleros del amó», ballats p'es clásich y veterano *Sabateret*, fins es valsos, pasos-dobles y fox trots ballats per aquells angelets, que en forma de ninetes, componen sa colonia.

Se festa hípica, amb ses cintes, un nou acert: quatre cavalls ben abrinats amb sos seus ginetes, qui, á galop llarch, demostraren que en que fossen petites ses anelles de ses cintes, tenien bon pols per despenjarlés.

Dato final: Segons es programa, es distingjits sportmans *Calatayud* y *Espinosa* mos donaren es pórró, y encare porém esperá ses senes habilitats prestidigitatives.

Cuant tornin per Valldemosa
es dos tíos trapassés,
una famelleta rossa
los demanará: ¡Es dobbés!

S'HOMPARE DE LA BEATA.

¡ARRABALEROS!

Per suscripcions y reclamacions, acudiu á n'es uostro corresponsal catalinero Toni Martín y Gallego—Sant Matjí, 257.

De Son Servera, mos comunican aquest diálogo d'es carré Majó.

—¡Hola María! ¡Jesús quina cara mes seria que fas! ¿Que has plorat? ¡Cualcuna de feresta t'hen sucseyeix!

—No m'hen parlis. Estich avorrida. Tot lo día vatj de polvos com un jerret enfermoat y no puch lográ llevá aquesta negró á n'es meu comú *cutis*.

—No t'enfadis dona. Un día d'aquets he d'aná amb sos meus señós á Barcelona y allá venen unes botelletes de *tornemhi*, que fan mes net que es lleixinet y que sa bugada de senre.

—Jesús quina sort! ¡Jo que ja estich cansada de darmé papé de vidre á sa cara y hasta rescarlém amb un guinevet!....

—¡Pobre Marir! ¡Y es teu amich sebaté que no el te resca devegades á n'es *cu...tis*? Jo t'ho dich perque m'ha dat devuit pessetes y m'ha dit que dugués una dotzena de botelletes, que les te donas y hem faria un bon regalo si tornaves blanca.

Y na María empolvada
corre qer dins Son Servera
y cuant aa caló supera
sa cara du empestissada.

* *

A Buje, tants de caps tants de barrets.

De sa festa de Sant Pera si porien ó no porien tirá confits, poch mos hi importa ja que á noltros no mos agrada es dols.

Lo que mos extraña es que es *Café Maurista* tenga ubert fins que li agafi son, o fins que es seus concurrents quedin mes pelats que un monte de *set y mitj*.... kilómetros? atravessat per un *golf*. ¿Que hem dit que mos extraña? No es cap jeroglífich coneguent s'história d'én *Napoleón*, el cual si obtenia victories, era degut á s'influencia de s'*Emperatriz* y ses derrotes que te es nostro alcalde, no mos cap dupte algun que son degudes á s'influencia de se *futura Alcaldesa*.

¡Ay Magdalena! ¡Si las mujeres mandasen!
No t'ho hem sentit cantá may á n'axó.
¿Será que te creus comandá? ¿Are? ¿Después d'haverté romput es dret de fadrina? ¿No et pareix que aquell *radero* forasté degué malahí sa teua influencia?

¡Cuant jo vatj veure es teu futur espós que li deya:

*Yo soy yo y non reniego
y si aviat no se va
malamente heu va á passá
y en mans del satxo l'entrego.*

* *

Señó *Ricardo Tranquilo*, *Pellós*, *Pintales-totes*: Solle.

No creurás lo orgullosa que *vatj* está la setmana passada cuant *vatj* veure demunt aquest setmanari que havies nombrada una junta de dames renoveres y hem nombrades a mi *vocala*.

Te fas present estugós *Pintalestotes*, que si duch *corsé umb trobigueres*, no es cosa rara, ja que ses dones que tenen bon gust, hen duen; (y no per fé enamorá) lo que no tots ets homos duen *gorra* (gorrero és es teu ofici) á lo *almirant*, (perque ta mirin y s'hen riguen de tu.)

Pintant mentides ets un *héroe* y pintant plats per regalá á s'atleta, ets una *esperdeña*, medida que jo no he haguda d'adoptá per fé enamorá cap homo. ¡Están en boga ses *materies ingleses*!

Tampoch he fet may de *bufon bava* enseñiant sa fotografia de cap homo que haze festetjat, com tu hen estás fent diariament per dins es cafés.

Y fent tu cosa tan mala
si sa que t'escriu s'empipa
trobarás cualca *xaripa*
que per algo som

VOCALA.

* *

De Binisalem protesten:

¡T'hem vist mes pobre! Es temps que vares essé representant de carbó fumós, pensa que duyes s'americana arnada y ara perque formes part d'una fábrica de calsat, ta creus poré tractá es trebayadós á puntades de peu. ¡Ah beneítet! T'establirés á Binisalem perque á Alaró ta tractaven de tú y aquí de vos-té.... de tu.... *tu-tu-ru-ru*.

Espera que s'acabi sa guerra y veurás com ta deixen mes totsol que un cá tiñós y sino com á prova, mira cuants son que t'han fuits ¡y qui t'ha quedat á s'escriptori? Un llauradó y un jarré que no ha vist may s'aritmética ni á dins un mostradó.

¡Doyut! ¡Presumit!

* *

UN VIATJE A S' ARGENTINA

— 116 —

que vé á remuyarté es peus
y tant valents com jueus
malayexen s'embarcada.
Sents es vent que está siulant
y es tanta sa seua forsa
que es palo majó fa torça
y es toldos va arreballant;
sa proa ses ones xápa
y sentint tal esclafit
es barco creus que ha croixit
peró aguanta aquest la *capa*
seguint dret es seu camí
y tot cuant vé heu arreballa
duguentmós á cercá piata
cap á n'es *Mon Argentí*....
Ta vetj molt seria Francina.
Fran.—Si ta tench d'essé formal
sentint contá es temporal
m'agafa carn de gallina.
Llor.—Si es un temporal menut
lo que are t'estich contant,
sinó, seguím caminant
y hen veurás cualcún crescut.

— 115 —

indigna de simpaties.
Llor.—Vos fería moixonies....
amb un garrot ben gruixat.
Fran.—Val mes essé cá que dona.
Llor.—Perque es cans no fan res may.
¿Sa dona? En tení un ventay
y un balanci, ja está bona.
Fran.—Parles sempre amb picardía.
Llor.—Ja sé que tu ets de ses *bones*.
Fran.—Si á n'el Mon no hi hagués dones...
Llor.—No hey hauría dolentía.
Fran.—Sempre me deixes clavada
y amb tu no hey vuy discuti.
Segueix, segueix es camí.
Llor.—Aquest pich la t'he guañada.
Ja es trastos son á la má
que se fan sa netetjada,
sercant tú un'altra rotlada
perque te deixin menjá.
Es día 10 vas passant
mentres que es vapor camina
y cap dret vá á S'Argentina,
ses ones van aumentant.

JOCHS FLORALS D'ES "FOCH Y FUM"

1.er PREMI. Un ramell d'honor y suscriptó honorari d'es FOCH Y FUM tota sa vida.

2.on PREMI. Un lli natural y medalla de plata.

3.er PREMI. Una viola de garbayó y medalla de coure.

4.ert PREMI. Un pebre cohuent y medalla de llaune.

5.int PREMI. Unes esperdeñes coló d'oliva.

CONDICIONS

1.ª Es primé premi, será destinat á sa poesia que ridiculisi mes una sogra. Es segón, á sa poesia mes xocant traguent es defectes á ses Catalineras. Es tercé, á sa poesia que ensalsi milló es célebres tipos mallorquins: *Matasetses*, *Verdolaga* y *Petecol*. Es quart, á n'es *chiste* que tenga mes bona pata y escrita amb prosa. Es quint, á sa poesia mes mal feta y desberatada tractant cualsevol cosa.

2.ª Ses composicions, no podrán passá de trenta retxes y quedarán fora de concurs ses inmorals.

3.ª Es *fallo* será a n'es N.º 35 d'aquest setmanari, ó sia día 13 de Octubre qui vé, y ses composicions sols sa rebrán fins dia 6 d'es mateix mes.

4.ª Es día d'es *fallo* publicarem un número extraordinari, publicant ses dues composicions millós que s'hajen rebudes per cada premi y es públich jutjará quina es sa que te mes mérit, retayant y omplint un cupón que publicarem á n'es n.º 35.

5.ª Queden excluítos d'es concurs, *S'Herreu de Can Pruna*, *Cap Verjo*, *J. M. R.* y *Es Mascle Ros*. (Cuatre pseudónims distints y una sola ploma verdadera.)

D'Inca remugan «*Tres calius colgats.*»

Altre temps (no fa anys), teniem a Inca un Barbó que sa cuidava de fé aná drets es ganxos que dat a s'abandono actual ja s'han torsats tant, que es imposible ferlos adressá en no essé amb sa diligent ploma manetjada a forma de látigo.

Aquí se fan festes que les paga tothóm y ningú les ensaboreix mes que ses families d'es cap-padres. (Es Barbó calla.)

Aquí qui ha volgut adornó, llum y banderes, el s'ha hagut de pagá de sa seua butxaca. (Es Barbó fá es mut.)

Aquí enloch de pesades de carn, han dat óssos de gran pes. (Es Barbó no ha dit piu.)

Aquí sa camarilla Colonifila escamoteá quatre pessetes amb sos pans y ensaimades. (Es Barbó no ha dit res.)

Aquí s'ha fet demunt sa festa un negoci d'es 20 per 100 y es poble jamega, sa Comisió s'hen riu y

es Barbó no s'hi ha mesclat amb tal cosa mala entesa.

¡Que se llevi se peresa

ja que es moment ha arribat!

En Jaume Marin mos diu que d'avui en devant, servirá Artá Capdepera, Son Servera y Sant Llorens, amb legía superió y sebó de primera bona, que es segú que desinfectará tota clase de microbios.

Na Tonina d'es corsé amb trobigueres, segóns sabém per cosa certa, que á dins es piná de Cala Ratjada, regalá a n'es seu novio (en Biel) una *reliqui* que feya devuit anys la guardava. ¡Deu l'alliber de fatals accidents!

Devers es Maitx de l'añy qui vé ja hen tornarem parlá de sa feta.

De Solle y firmat per Felipe Reynés.

A n'es número passat d'En Xerrim, vatj veure que havia pres á mal el Sr. Pep Noy que li digués que feya oy, però no vatj trobá altre paraula que hey consonás, per lo qual la rectificá ja res que dí tENCH d'ell però sí d'en Toni que va fé publicá es cuento.

¡Toni! ¡Toni! Agoserat hen ets estat fins aquí y t'has atrevit á dí paraules que fan maldad. Tu per lladre m'has donat, no hem ferás empagahí ja que per tot puch sortí perque estich net de pecat.

— Vist y versificat per — Es Mascle Ros. —

— 114 —

Veus peixos que remanant sa seua pesada coua, fan es *ronsero* per proa, ventilós tú, estás tremolant.

Fran.—¿Que son grossos?

Llor.—Com á muls

y molt mes grossos encare

peró tenen sa gran tara

que son tots bastant gandúis.

Fran.—¡Vaje quins animalots!

Llor.—Y es per demés que los miris

y en que menjá molt los tiris

assassiarlós no pots.

Passes sense novedad

día 10, y l'hondemá

día 11, sents xerrá

de s'encuentro desiljat.

L' «Infanta Isabel» que vé

regressant de S'Argentina

creguent durá d' ó una mina

dins ell cada passatjé.

Diuen que aprop passará

majestuós dins es *charco*

A tot s'atreveixen es lloros binisalamés.

A demunt un carro estirat per cordes, anave es president y li queya sa haya de satisfacció, aturantsé a tots ets establiments beguent, fumant y no pagant.

Cansats de moure escándol, sa retiraren a sa *gabi*, feren gasto, demanaren es conta y tiraren dues décimes perhóm dins un tassó; operació que feren antes a n'es café de «Ca's Patró».

Sa Sociedad *Trianera* invita a n'es mateixos lloros, que contestin y exposin ses rahóns a n'es FOCH Y FUM, que serán contestades per evitá ses criticas que fa quince dies que molesten ses oreyes, y axí uns y altres podrém parlá clá treguent totes ses dificultats.

Desde Alaró, mos comunica Sa Comisió de festejos de Sant Roch:

Después de lletjit y analisat s'article d'«En Xerrim» dirijit a noltros, mos resta contestarli que es un calumniadó y un embustero y altres herbes es que heu escrigué.

Calumniadó, perque ha dit lo que no ha estat pensat ni fet com es lo de ses 35 pessetes dedicades a ses carreres de resistencia.

Embustero, perque es mentida que noltros no poguessem consenti es no fe pagá un real de entrada, cosa que no mos proposarem y *altres herbes* perque mos has insultats volguent fé creure que es públich s'oposá amb ses roellas, cosa que ell mateix no creu.

Noltros ignorám es motius perque heurás acaramullades tantes calumnies y dois.

Ses 35 pessetes de sa carrera, les guardám per si vols corre y assassiá sa fam que tens de pollastre y axí te coneixerém y et demanarém si t'han fet mal ses *sebes*.

No et deim res mes. Surt d'es niu y demostra si fas vase que axó es *rentá es cap á s'ase* perdre es temps y hasta es *llexiu*.

De Sant Jordi conta «Un que heu vol dí fort.

Dins es lloch de *Son Suñer* hey habita un concejal y en que heu diga no es per mal. que es *D. Bartomeu Moner*.

Pues bé. Noltros d'aquest concejal no hen tenim res que dí perque veim que es un concejal com molts d'altres, que p'es *mero hecho* d'essé concejals, se creuen poré fé justicia

— 115 —

l'hondemá prop d'es teu barco y sa donarán sa má.

Es día 12 sospires

pensant que es barco veurás

y cualcú hey coneixerás

per lo que á s'horizont mires.

Veus d'aigo un círcol redó

poblat sols de mar y cel

y es teu cor fret com es jel

esperimenta tristió,

peró es café vas á dú

y encare que claret sia

ta retorna s'alegría

y no penses ja amb ningú.

Son bastants es maretjats

que á cuberta es tambaletjen

perque es meretj que menetjen

los té molt desanimats.

Es barco molt sa rémena

tant, que dret no et deixa está

venguent qualca cop de má

que cuberta es queda plena

d'aquella aigo tant salada

per si sols, però com que noltros es *Sant-Jordiés* ja comensám á sebre lletji y escriure y mos pensám destríá lo que toca á cada qual, per alló de si podríem aná *algo* equivocats y heyá qui mos vulga da llum, feren una pregunta: ¿A un señó concejal, sia per fam, gane ó talent, amb rahó ó sense rahó, li está á conta cobrá una cantidad per éll señalada?

Aquesta es sa pregunta y si negú mos contesta, llevó explicarem s'asunto clá y llempant y axí segurament qualcú donará señals de vida.

Couplets de «FOCH Y FUM»

¡MOCOSA, MOCOSA!

(Música de «Mimosa, Mimosa!»)

Te creus nina que me xiffes amb sos teus desaires mala fameliota.

Jo a la cara te dich fiffles perque tens ets aires just una bubota.

M'han dit que ets bastant masclera y molt reguitzera *popót* estentis.

Ja te pots fé be sa guitza esquiterellosa bruta y estugosa.

¡Mocosa! ¡Mocosa!

Dius que me despreciaries. ¡Orgullosa!

Ets torta, coixa, retada, negre, mal garbada, flaca y molt flatosa.

¡Mocosa! ¡Mocosa!

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana qui vé: «ESCAPADA» (Música de «Carro del Sol» Veneciana.)

Sa Redacció de «FOCH Y FUM», encuadernará gratis, s' important folletí de «Un viatge a S'Argentina» a tots es lectors que el presentin complet y retayat cuant s'ha ja acabat de publicá.

FOCH COLGAT

ENDEVINAYA

Ballant, ballant ma fan neixa, per viure m'han de torrá y en posarmé á trabayá sa suada no ma deixa

Vicens Gilet.

SEMBLANSES

1.ª ¿En que s'assemblen un músich de buf amb un elefant?

2.ª ¿Y un elefant amb una pajeseta?

3.ª ¿Y una pajeseta amb sa dora del Kaiser?

PREGUNTES

1.ª ¿Que es lo que perjudica mes ses figas de moro?

2.ª ¿Quines son ses moixonies mes naturals?

(Ses solucions, disapta qui vé)

Solucions d'es número passat

Endevinaya: Un globo. (No vos ho pensa veu. ¿Eh?)

Semblances: 1.ª Amb que tenen *palos*.— 2.ª Amb que comensen amb F.— 3.ª Amb que tenen forats.

Preguntes: 1.ª Fins á vinticuatre añys trescents-xixante quatre dies y vinticuatre hores.— 2.ª Mori de veyesa.

Imp. de A. Rotger—San Pedro Nolasco 7